

12.1.2023

OHJE JOHTAMISEN JA TALOUDEN TIEDEKUNNASTA DOSENTIN ARVOA HAKEVALLE

Yliopistolain (558/2009) 89§: mukaan yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito.

Tampereen yliopiston rehtori myöntää hakemuksesta dosentin arvon.

Rehtori on linjannut 12.2.2019 seuraavat edellytykset dosentin arvon myöntämiselle Tampereen yliopistossa.

Dosentin arvon myöntämisen edellytykset:

- tohtorin tutkinto
- perusteelliset tiedot omalta alaltaan
- julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tieteelliseen tai taiteelliseen työhön
- Pääsääntöisesti väitöskirjan jälkeinen merkittävä tieteellinen tai taiteellinen tuotanto. Dosentin arvoa ei suositella haettavaksi liian varhaisessa vaiheessa uraa.
- Hyvä opetustaito

Dosentin arvo on mahdollista myöntää perustellusta syystä myös yliopiston omalle työntekijälle edellytysten täyttyessä.

Dosentin arvon hakeminen

Ennen hakemuksen jättämistä hakijan tulee keskustella tieteenalan professorin kanssa haettavan dosentin arvon tarpeellisuudesta ja alan määrittelystä. Dosentin arvon ala ei saa olla liian laaja- eikä kapea-alaisesti määritetty, ja dosentin arvon alan tulee olla merkityksellinen tiedekunnassa tehtävän tutkimuksen ja opetuksen kannalta.

Hakija laatii vapaamuotoisen rehtorille osoitetun hakemuksen, josta käy selkeästi ja täsmällisesti ilmi haettavan dosentin arvon ala (suomeksi ja englanniksi) ja perustelut. Suomenkielinen hakija kirjoittaa hakemuskirjeen suomeksi, koska yliopiston hallintokieli on suomi. Muut dokumentit voivat olla suomeksi tai englanniksi.

Hakemukseen liitetään:

- CV, joka on laadittu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden mukaisesti (<http://www.tenk.fi>) (CV:n ensimmäisellä sivulla tulee olla tieto hakijan syntymäajasta sekä sähköpostiosoite)
- todistus tohtorin tutkinnon suorittamisesta (pdf-versio alkuperäisestä tutkintotodistuksesta)
- julkaisuluettelo, joka on laadittu Suomen Akatemian ohjeiden mukaisesti (<https://www.aka.fi/julkaisuluettelo/>)
- lyhyt kirjallinen selostus dosentin arvon kannalta merkittävistä väitöskirjan jälkeisistä ansioista, toiminnasta sekä kyvystä itsenäiseen tutkimustyöhön
- opetusportfolio, joka on laadittu Tampereen yliopiston ohjeistuksen mukaisesti (<https://www.tuni.fi/sites/default/files/2021-10/TAU%20Ohje%20opetusportfolion%20laatimiseksi.pdf>). Opetusportfolio sisältää

kuvauksen hakijan pedagogisista valmiuksista, opetus- ja ohjauskokemuksesta, opetuksen kehittämistyöstä, saadusta opetukseen liittyvistä tunnustuksista ja palkinnoista sekä esimerkkejä viimeaikaisesta opiskelijapalautteesta ja sen hyödyntämisestä. Lisäksi opetusportfolioon kirjataan aiemmat arviot opetusosaamisesta sekä muut opetukselliset ansiot.

- enintään 10 julkaisua, jotka hakija haluaa otettavan huomioon arvioitaessa hänen tieteellistä pätevyyttään dosentin arvoon (yhtenä pdf-tiedostona).
- lista edellä mainituista julkaisuista

Hakemus liitteineen toimitetaan tutkimusasiantuntija Hanna Salmiselle (hanna.salminen@tuni.fi)

Lisätietoja antavat

Tutkimuksen varadekaani Johanna Kujala, johanna.kujala@tuni.fi, p. 050 420 1509

Tutkimusasiantuntija Hanna Salminen, hanna.salminen@tuni.fi, p. 040 190 9660

Hakemusten käsittely ja arviointi

Hakemus käsitellään tiedekunnan dosenttitoimikunnassa. Dosenttitoimikunta pyytää alan professorilta vapaamuotoisen tarpeellisuuslausunnon, josta käy ilmi dosentinarvon merkitys ja tuki tieteenalan opetukselle ja tutkimukselle. Tarpeellisuuslausunnossaan alan professori esittää kahta esteetöntä ja kansainvälisesti ansioitunutta asiantuntijaa.

Mikäli dosenttitoimikunta pitää dosentin arvoa tarpeellisena, alaa sopivana tiedekunnan toimintaan ja hakijan ansioita riittävänä, tiedekunta hankkii ennen päätöksentekoa lausunnon hakijan tieteellisestä pätevyydestä vähintään kahdelta kansainvälisesti ansioituneelta asiantuntijalta. Asiantuntijoiden valinnassa noudatetaan hallintolain 28 §:n mukaisia esteellisyysperusteita. Dosentin arvoa hakevalle varataan mahdollisuus huomauttaa hallintolakiin (434/2003) perustuvasta asiantuntijoiden esteellisyydestä.

Dosenttitoimikunta arvioi hakemusasiakirjojen ja asiantuntijalausuntojen pohjalta, onko hakijalla dosentin arvoon vaadittava tieteellinen pätevyys ja opetusosaaminen. Dosenttitoimikunta arvioi myös hakijan opetustaidon hakemukseen liitetyn opetusportfolion ja mahdollisen opetusnäytteen perusteella. Tämän jälkeen dosenttitoimikunta tekee dekaanille ehdotuksen dosentin arvon myöntämisestä. Dekaanin tekee esityksen dosentin arvon myöntämisestä provostille. Rehtori myöntää dosentin arvon provostin esityksestä.

Päätös dosentin arvon myöntämisestä annetaan tiedoksi tiedekuntaneuvostolle.

Asiantuntijalausunnot

Dosentin arvon myöntäminen edellyttää selkeästi puoltavaa lausuntoa kahdelta yliopiston ulkopuoliselta, asianomaisen alan asiantuntijalta.

Arvioitaessa hakijan tieteellistä pätevyyttä yleisenä kriteerinä on, että hakija on julkaissut väitöskirjatutkimuksensa lisäksi tutkimuksia, joilla hakija osoittaa kykyä itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön. Tämä tarkoittaa väitöskirjan lisäksi vähintään toisen väitöskirjan vaatimusten laajuista ja tasoista julkaisu- ja tutkimustoimintaa, joka sisältää myös kansainvälisiä julkaisuja. Väitöskirjan lisäksi tehtyjen julkaisujen tulee selvästi laajentaa tai syventää hakijan tutkimusnäyttöä ja kohdentua dosenttuurin alaan.

Arvioidessaan hakijan tieteellistä pätevyyttä dosentin arvoon asiantuntijan tulee ottaa huomioon tutkimusala sekä alan mahdollinen täsmennys. Asiantuntija voi lausunnossaan keskittyä hakijan keskeiseen toimintaan ja dosentuurin kannalta oleelliseen tieteelliseen tuotantoon sekä arvioida lyhyesti muita julkaisuja ja/tai muuta tuotantoa. Asiantuntijalausunnot pyydetään toimittamaan kahden kuukauden määräajan kuluessa.

Opetustaidon arviointi

Dosentilta edellytetään hyvää opetustaitoa. Hakija antaa opetusnäytteen, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana. Tarkemmat ohjeet opetusnäytteen antamisesta ja sen arvioinnista on kuvattu erillisessä dokumentissa. Dosenttitoimikunta arvioi opetusnäytteen mainesanalla tyydyttävä, hyvä tai erittäin hyvä. Epäonnistunut tai antamatta jätetty opetusnäyte voidaan hylätä. Hakijalla voidaan katsoa olevan dosentilta edellytettävä hyvä opetustaito, mikäli opetusnäyte on suoritettu hyväksytysti ja a) dosenttitoimikunta on arvioinut opetustaidon vähintään mainesanalla ”hyvä” tai b) opetusnäyte on arvioitu mainesanalla tyydyttävä” mutta hakijan opetusportfoliossaan antamat muut näytöt kompensoivat opetusnäytteen puutteet. Opetusnäyte, joka on hylätty tai arvioitu mainesanalla tyydyttävä, voidaan uusida. Hylättyä opetusnäytettä ei voida kompensoida muilla opetusansioilla.

Dosenttitoimikunta voi vapauttaa hakijan opetusnäytteen antamisesta, mikäli hakija on aikaisemmin antanut dosentuurin alaan liittyvän, vähintään arvosanalla ”hyvä” hyväksytyyn opetusnäytteen yliopiston opetustehtävään. Hakija voidaan vapauttaa opetusnäytteen antamisesta myös, mikäli hakijalla on annettujen selvitysten mukaan kiistattomasti dosentilta edellytettävä hyvä opetustaito. Opetusnäytteen antamisesta vapautusta hakevan tulee hakemuksen jättämisen yhteydessä liittää asiaa koskeva hakemus sekä dokumentit aikaisemmista opetusnäytteistä (pöytäkirjan ote opetusnäytteen arvostelusta) sekä muista opetusansioista.